

Suomen kielen ja suomalais-ugrialaisten kielten ja kulttuurien sekä kotimaisen kirjallisuuden valintakoe

18.5.2020

Ohjeet

- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi suomeksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita vastauksesi erilliseen vastausdokumenttiin. Lataa vastausdokumentti valintakokeen ohjesivulta, jolta lataisit myös tämän koedokumentin.
- Kirjoita esseevastaukset selkeästi käyttäen oikeakielisiä kokonaisia virkkeitä, ei luetelmaviivoja.
- Numeroi vastauksesi. Käytä tähän koepaperiin merkittyä numerointia.
- Älä ylitä tehtävässä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella.
- **Älä kopioi.** Tekstin kopioiminen katsotaan vilpiksi. Helsingin yliopisto voi käyttää plagiaatintunnistusjärjestelmä Urkundia valintakoevastausten läpikäyntiin.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100. Näet osakohtaiset pisteet tästä:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita, jos saat
1	0–40 pistettä	
2	0–30 pistettä	
3	0-30 pistettä	
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Osa 1 liittyy suomen kieleen, osa 2 kotimaiseen kirjallisuuteen ja osa 3 suomalais-ugrilaisiin kieliin ja kulttuureihin. Kokeessa mitataan paitsi tietojen hallintaa myös kykyä soveltaa niitä käytännössä. Koe sisältää soveltavia tehtäviä, jotka perustuvat koekirjallisuuteen ja liittyvät kielen rakenteeseen ja käyttöön. Kokeessa mitataan myös sitä, miten hyvin hallitset kirjallisuustieteellisiä käsitteitä ja osaat soveltaa niitä kaunokirjallisuuden analyysiin ja tulkintaan.

OSA 1: Suomen kieli (0–40 pistettä)

Osan 1 tehtävät liittyvät [ennakkomateriaalina](#) annettuun Karita Suomalaisen artikkeliin ”Sinä, konteksti ja monitulkintaisuus”. Tehtävän 1.2 esimerkkikatkelmat löytyvät aineisto-osion ensimmäiseltä sivulta (s. 3).

Tehtävä 1.1

Artikkelin keskeinen käsitepari on yksikön 2. persoonan deiktisesti spesifi ja avoin viittaus. Selitä, mitä näillä käsitteillä artikkelissa tarkoitetaan ja miten niiden kuvaamat viittaukset eroavat toisistaan. Tehtävän enimmäissanamäärä on 100 sanaa. (0–6 pistettä)

Tehtävä 1.2

Millaiset tekijät artikkelin mukaan vuorovaikutuksessa ja sen tarkastelussa vaikuttavat siihen, tulkitaanko yksikön 2. persoonan viittaus spesifiksi vai avoimeksi? Havainnollista vastaustasi hyödyntämällä aineistolitteestä (s. 3) löytyvää kolmea keskusteluaineistosta poimittua esimerkkikatkelmaa ja niiden yksikön 2. persoonan viittauksia. Vastauksen kielellinen ilmaisu ja jäsentely vaikuttavat arvosteluun. Tehtävän enimmäissanamäärä on 600 sanaa. (0–34 pistettä)

OSA 2: Kotimainen kirjallisuus (0–30 pistettä)

Osan 2 tehtävä perustuu [ennakkomateriaalina](#) annettuun Saija Isomaan artikkeliin ”Nykyajan Hannut ja Kertut” ja Rosa Liksomien novelliin, joka löytyy aineisto-osiosta (s 4).

Tehtävä 2

Analysoi ja tulkitse, millä tavoin Rosa Liksomien novelli kuvaa perhetilannetta ja henkilöiden suhdetta toisiinsa. Hyödynnä Saija Isomaan artikkelissaan ”Nykyajan Hannut ja Kertut” esittelemiä käsitteitä ja näkökulmia. Essetä arvosteltaessa kiinnitetään huomiota myös jäsentelyyn ja kielenkäyttöön. Tehtävän enimmäissanamäärä on 800 sanaa. (0–30 pistettä)

OSA 3: Suomalais-ugrilaiset kielet ja kulttuurit (0–30 pistettä)

Osan 3 tehtävä perustuu [ennakkomateriaalina](#) annettuun Marja-Liisa Olthuisin artikkeliin ”Uhanalaisen kielten elvytys: esimerkkinä inarinsaame”. Kirjoita vastaus sille varattuun vastaustilaan, joka on osoitettu viivoilla. Kokeen arvioitsijat eivät huomioi merkintöjä, jotka ovat vastauksille varattujen tilojen ulkopuolella.

Tehtävä 3

Esittele viisi keinoa, joilla yhteiskunta on tukenut inarinsaamen elpymistä. Numeroi keinot 1–5 ja erittele kunkin tahon toiminta pääpiirteissään. Tehtävän enimmäissanamäärä on 600 sanaa. (0–30 pistettä)

Aineisto-osio

OSAN 1 (suomen kieli) aineisto

Esimerkit ovat peräisin aidoista keskusteluista, ja ne on poimittu Helsingin yliopiston suomen kielen keskusteluaineistoarkistosta. Puhujien nimet on muutettu ja esimerkkien litteraatiota on yksinkertaistettu.

Esimerkki 1. Perheillallinen: puhutaan jälkiruoasta

01 Virpi: maistoit sä Liisa sitä

02 Liisa: maistoin, on kyllä aika äkläkkää

Esimerkki 2. Puhelu: Sakari kertoo Pekalle, miten vastenmielinen hänen löytämänsä kuollut rotta oli

01 Sakari: siis enhän mä voinu kuvitella, kyl mä niinku, jos sä otat jostain kiinni ja sä tiät mitä sen pitäis olla

02 Pekka: nii, kylmä ja kovettunu

03 Sakari: aivan, nii pehmee ja lämmin

04 Pekka: ja se elää niinku melkein vielä

Esimerkki 3. Puhelu: edellä on puhuttu Taimin terveydentilasta

01 Ella: ja sulla on tommonen valosa luonne sinä kyllä jaksatki erilaisia vastoinkäymisiä ettei huomaa

02 Taimi: niin, mm, kyl tuota se on ollut vähän luoja lahjaa että

OSAN 2 (kotimainen kirjallisuus) aineisto

Otsikoimaton novelli on peräisin Rosa Liksomin kokoelmasta *Väliaikainen* (2014).

Nyt kun ollaan oltu uimassa näin kauan, niin sulla on varmaan kova nälkä. Äidillä on viinirypäleitä mukana, ota näitä ekaksi, kun sulla on varmaan kova jano. Tässä on porkkanoita, nää on näitä beibiporkkanoita, joista sä oikein tykkäät. Haukkaa ensin pari porkkanaa ja sitten viinirypäleitä. Laita paita päälle ja pikkarit jalkaan. Äiti on jo pukenut melkein kaikki vaatteet. Kato kumpi ehtii ensiksi sukat. Tässä on kuule banaani, syö tää niin jaksat kävellä parkkipaikalle. Sinne on pitkä matka. Se ei näy edes tästä ikkunasta. Ainakin viisikymmentä metriä. Vauhtia, sukat jalkaan, äiti on kammannut jo hiuksetkin. Ota tästä yksi karjalanpiirakka. Se antaa rukiita ranteeseen. Hiukset kiinni, äidillä on jo housutkin jalassa. Älä seiso siinä tumput suorina. Piirakka poskeen, housut jalkaan, ja pusero päälle, kyllä me pärjätään. Tässä on kuule munkkipossu, sun verensokeri on varmaan tosi alhaalla, kun loiskittiin niin kauan tuolla ammeessa. Eikö ollut ihanaa? Haukkaa tää possu ensin. Hei anna se piirakka nyt tänne jos et syö sitä. Fleese päälle. Hopi, hopi, äiti on jo valmis. Ethän sä ole syönyt edes tätä banaania. Nielit sä yhtään viinirypälettä? Entä porkkana? Herran jestas ku sä et syö mitään. Sä laihdut ihan silmissä. Ajattele, sä olet jo kohta kolme vuotta ja sä olet noin pieni, susta ei tule koskaan isoa tyttöä. Haluatko sä olla joskus ku äiti? Jos haluat niin sun pitää syödä ja paljon. Kyllä me tytöt keitetään, vaikka isi jätti meidät ja lähti sen huoran mukaan. Vittu mä vihaan sitä, mutta me selvitään, eiks niin. Saat sitten poppareita ja cokista, jos kävelet kiltisti autoon.

Arvosteluperusteet

OSA 1: Suomen kieli (0–40 pistettä)

Tehtävä 1.1 (0-6 p.)

Pisteytyksen periaatteet:

- vastauksesta tulee käydä ilmi, että vastaaja ymmärtää, mitä yksikön 2. persoonan viittaus tarkoittaa (1 p)
- vastaajan tulee osata selittää, että deiktisesti spesifi yksikön toisen persoonan viittaus on sellainen, että puhuja kohdistaa sen yhteen tiettyyn vastaanottajaan (2p)
- vastaajan tulee osata selittää, että avoin viittaus puolestaan ei viittaa yhteen tiettyyn vastaanottajaan vaan toimii yleistävänä kielen keinona; sen avulla usein kutsutaan muita tunnistamaan ja jakamaan kokemuksia (2 p)
- täysiin pisteisiin vaaditaan myös sen esiin tuominen, että ero näiden kahden luokan välillä ei aina ole selvä (on monitulkintaisia tapauksia jne.) (1 p)

Tehtävä 1.2 (0-34 p.)

Yleistä: korkeimpiin pisteisiin on yltänyt vain sellaisilla vastauksilla, joissa on sekä yleistävä taso (Suomalaisen artikkelin keskeiset havainnot) että esimerkkien analyysi yleistävään tasoon sopivasti suhteutettuna.

Pisteytyksestä tarkemmin:

- Suomalainen ilmaisee tarkastelevansa aihetta neljän näkökulman kautta (1) keskustelun konteksti ja tarkemmin sanottuna (2) puhetoiminnot, (3) vuoron kielellinen rakenne ja (4) vuoron saama responsi. => Tästä yleishavainnosta on saanut 4 p.
- Deiktisesti spesifiin viittausten kohdalla keskeiseksi osoitetaan erilaiset puhuttelevat toiminnot, joista suurin osa voidaan mieltää erilaisiksi vieruspareiksi (esim. kysymys-vastaus). Näissä kyse on puhetoiminnoista, jotka nimenomaan vaativat jälkijäsentä tietyltä vastaanottajalta. => Tästä on saanut 4 p.
- Lisäksi deiktisesti spesifit viittaukset esiintyvät usein erilaisissa kannanotoissa, vastaanottajaa eri tavoin arvioivissa vuoroissa. => Tästä havainnosta on saanut 2 p.
- Viittauksen spesifisyyttä voidaan vahvistaa esim. nimipuhuttelulla, katsekontaktilla jne. => Tästä havainnosta on saanut 2p.
- Deiktisesti spesifiin viittausten analyysiin sopivat aineistoesimerkit 1 ja 3. Esimerkissä 1 on selkeä kysymys, jossa on vielä nimipuhuttelu. Lisäksi vastaanottaja vastaa kysymykseen. Esimerkissä 3 taas on yhdenlainen vastaanottajaa arvioiva vuoro, kehu, johon vastaanottaja myös vastaa. => Esimerkkien asianmukaisesta analyysistä on saanut 8 pistettä (4 p/esimerkki).

- Esimerkkien 1 ja 3 kohdalla on saanut erikseen pisteitä myös siitä, että käsittelee niitä yksikön 2. persoonan viittauksen saamien responsien perusteella. => 2 pistettä/vastaus, eli yhteensä 4 pistettä.
- Avointen viittausten peruskontekstiksi Suomalainen mainitsee erilaiset kerrontasekvenssit. => Tästä perushavainnosta on saanut 2 p
- Avointen viittausten tarkemmasta esittelystä on voinut saada 4 p: esiintyvät usein tilanteissa, joissa puhuja kertoo omista kokemuksistaan tai joissa puhutaan hypoteettisista tilanteista; avoin viittaus kutsuu vastaanottajaa tunnistamaan tilanteen ja usein myös samastumaan siihen.
- Esimerkin 2 analyysiin tulisi soveltaa näitä ajatuksia avoimesta viittauksesta. Siinä puhuja kertoo omasta kokemuksestaan mutta vaihtaa sitten avoimeen viittaukseen, joka hakee vastaanottajaa mukaan kuvittelemaan tilanne. Näin vastaanottaja responsseissaan tekeekin. Esimerkin analyysistä on saanut maksimissaan 4 pistettä.
- Tekstin kieliasusta ei ole vähennetty pisteitä. Aivan muutamassa tapauksessa tekstin jäsentelystä on vähennetty kokonaispisteistä 2 pistettä. Tällaisissa tapauksissa vastaus on ollut esim. osin listamainen.

OSA 2: Kotimainen kirjallisuus (0–30 pistettä)

Arvostelussa on arvostettu erityisesti ennakkomateriaalin hyödyntämistä (Isomaan artikkelin soveltamista) novellin analyysissa ja tulkinnassa. Lisäpisteitä (parhaimmillaan 5 pistettä) on voinut saada hyvästä jäsennyksestä ja täsmällisestä kielenkäytöstä.

Maksimipisteet eri osa-alueilta:

7 p: novellin kerrontarakenne, keskeiset henkilöt, perhetilanteen kuvaus ja kertojan kielenkäyttö

- Kerrontatilanteen kuvaus ja pohdinta:
 - ajan, paikan ja toiminnan ykseys: novelli kuvaa yhtä lyhyttä hetkeä, äidin ja tyttären pukeutumista uinnin jälkeen jossain pukuhuoneessa; liikkeellä ollaan autolla, joka odottaa parkkipaikalla
 - äiti komentaa ja hoputtaa kaksivuotiaista tyttärtään ("sä olet kohta jo kolme vuotta"), joka ei joko ehdi, osaa tai uskalla vastata tai jonka vastauksia äiti ei kuuntele tai noteeraa
 - tarinan sisäpuolinen minäkertoja; ei repliikkejä, ei muiden ääntä kuin äidin, joka puhuu lapselleen
 - myös toinen tulkintavaihtoehto hyväksyttävissä: ulkopuolinen kertoja, joka esittää äidin puheen katkeamattomana monologina lapselleen
 - äiti puhuu itsestään 3. persoonassa "äitinä", välillä molemmista me-muodossa; lapsen isästä äiti puhuu "isinä"
- Kertojan kielenkäyttö:
 - teksti muodostuu kokonaisuudessaan äidin puhekielisestä monologista tyttärelleen

- puheenomainen ja arkinen tyyli, joka loppupuolella lipsahtaa tilanne huomioon ottaen hyvinkin karkeaksi
- kerrotaan preesensissä sitä mukaan kuin toiminta etenee; mukana ainoastaan yksi viittaus menneisiin tapahtumiin ("isin" lähtö "sen huoran mukaan")
- modernismille ominainen ekspositio: novelli alkaa "kesken kaiken", henkilöitä ei esitellä, ei kuvailla eikä nimetä
- novellia ei ole otsikoitu: mikä merkitys sillä on?
- lukijan rooli korostainen: hänet vedetään tulkitsijan rooliin ensimmäisestä virkkeestä alkaen
- Keskeiset henkilöhahmot:
 - päähenkilöinä äiti ja alle kolmevuotias tytär
 - lapsen isä ("isi") mainitaan kerran ja kuitataan kahdella virkkeellä; myös isän uusi kumppani ("se huora") mainitaan
 - kaikki henkilöt rakentuvat äidin subjektiivisten tulkintojen ja määrittelyjen perusteella (voi pohtia sitäkin, onko äiti asianosaisena luotettava kertoja)

8 p: novellin aihe, teema(t) sekä teemojen rakentuminen eli miten motiivit rakentavat ja kannattelevat keskeistä tematiikkaa

- Novellin aiheena on äidin ja lapsen kanssakäyminen, kun isä on perheestä poistunut.
- Keskeiseksi teemaksi muodostuu lapsen kaltoinkohtelu, mikä nousee esiin äidin puheesta ja toiminnasta – rivien välistä. Teemaksi voidaan tulkita myös yksinhuoltajan ahdistus ja selviämisyrittäykset erotilanteen jälkeen.
- Motiiveja ovat eväät, syöminen ja syömisestä puhumiseen novellin keskeisiä motiiveja, samoin vaatteet ja pukeutuminen:
 - liittyvät lapsen kohteluun: äiti hallitsee lasta näennäisellä huolehtimisella, joka on käytännössä alistamista ja hallintaa
 - lapselta vaaditaan kohtuutonta nopeutta – pitää olla "jo iso tyttö", kasvaa äidin kaltaiseksi
 - äiti ei kestä, että lapsi on pieni ja avuton, vaan pyrkii ylimitoitettulla eväiden tuputtamisella kasvattamaan tästä "isoa tyttöä", itsensä vertaista ("Haluatko sä olla joskus ku äiti?"), jotta he yhdessä ("me tytöt") kestäisivät sen, että "isi" jätti heidät
 - äidin puheen sävy ja intensiteetti ristiriidassa lapsen iän ja kehitystason kanssa: lapsen puhuttelu on ajoittain näennäisen huolehtivaa, ajoittain hyvinkin komentelevaa ja alistavaa; äiti unohtaa (tai ei piittaa siitä), että lapsi on vaajat kolme vuotta vanha ja haukkuu tämän isän sekä isän uuden naisystävän
 - äidin kieli komentelevaa, suorasukaista, ajoittain aggressiivisen karkeaa ("herran jestas", "vittu mä vihaan sitä", "älä seiso siinä tumput suorina", "hopi hopi", "vauhtia, sukat jalkaan"); puheesta välittyy kiireen ja ahdistuksen tuntu

15 p: valintakoemateriaalin soveltaminen novelliin:

- Isomaan artikkeli käsittelee romaaneja, joissa lapsen kaltoinkohtelu on keskeinen aihe. Artikkelin tarjoaa myös käsitteitä ja analyysimalleja Liksomin novellin tulkintaan
- Isomaan esittelemät romaanit ovat kerrontarakenteeltaan erilaisia kuin Liksomin novelli: miten artikkelia pystytään soveltamaan aivan erilaiseen tekstiin eli lyhyeen novelliin, jonka kerrontarakenne poikkeaa jyrkästi artikkelissa esitetyistä romaaneista?
- Artikkelin käsittelee sitä, miten fiktiiviset tekstit voivat herättää lukijassa emootioita, kuten suuttumusta, sääliä ja auttamishalua. Voi myös ajatella, että mukana yhteiskunnallinen aspekti ja että novelli on kuvaus pirstoutuneen perheen ahdistuksesta ja selviämisyrittämisestä:
 - toisin kuin Isomaan artikkelin esimerkkiteoksissa Liksomin novellissa kaltoin kohdellun lapsen ääni ei tule millään tavalla esitetyksi tai edes kuvatuksi
 - lapsen ahdistus ja häät äidin edessä pitää päätellä ainoastaan äidin puheesta ja sen sävyistä (kiirehtiminen, lapsen laihuuden arvostelu, kiroilu, isän ja tämän uuden kumppanin syyttäminen, lahjomisyrittämiset).
 - lukija asetetaan pienen lapsen asemaan, kokemaan äidin massiivinen vyörytys ja aggressio ("pahan kosketus", "emotionaalinen aspekti", "tunteiden herättäminen" ym.).

Kompensoivia lisäpisteitä (5 p) on voinut saada hyvästä jäsentelystä ja kielenkäytöstä:

- novellin esittely ja lukijan huomioon ottaminen
- vastauksen rakenne ja jäsenitys
- pohtiva ote, persoonallinen esitystapa, tarkka ja täsmällinen kielenkäyttö

OSA 3: Suomalais-ugrilaiset kielet ja kulttuurit (0–30 pistettä)

Valintakokeen 3. tehtävän maksimipistemäärä on 30 pistettä. Täydet 30 pistettä voi saada monenlaisista vastauksista. Ennakkomateriaalina annetusta Marja-Liisa Olthuisin artikkelista täytyy löytää viisi konkreettista keinoa, joilla yhteiskunta on tukenut inarinsaamen elvytystä. Viidestä keinosta saa 5 pistettä kustakin. Lisäksi on osattava muutamalla virkkeellä selittää, miten kyseinen keino on elvyttänyt kieltä. Täydet pisteet saaneissa vastauksissa keinoja on luonnehdittu ja ne on selitetty selkeästi olennaisiin asioihin keskittyen. Puutteelliset selitykset ovat aiheuttaneet 1–5 pisteen menetyksen. Seuraavista keinoista on täytynyt mainita viisi ja niitä on voinut luonnehtia mm. seuraavilla tavoilla:

1) Kielipesä ja ryhmäperhepäiväkoti eli inarinsaamenkielinen varhaiskasvatus. Kielipesätoiminnan avulla on saatu uusia inarinsaamen puhujia. Inarinsaamenkielinen varhaiskasvatus aloittaa kielensäilyttäjäketjun. Kielipesätoiminta hyödyntää pienten lasten kykyä oppia kieltä jokapäiväisessä vuorovaikutuksessa. Pisteytyksessä inarinsaamenkielisen varhaiskasvatuksen on katsottu olevan yksi keino riippumatta siitä, nimitetäänkö toimintaa kielipesäksi vai ryhmäperhepäiväkodiksi.

- 2) Inarinsaamenkielistä peruskouluopetusta** on alettu tarjota, mikä on välttämätöntä, jotta kielipesätoiminnan avulla aloitettu kielenpuhujien ketju ei katkeaisi. Kielipesätoiminnan kasvatettua inarinsaamea puhuvia lapsia on ollut perusteltua käynnistää inarinsaamenkielinen opetus alakoulussa. Vähemmistökieli elpyy ja voi paremmin, kun se on opetuksen kielenä.
- 3) Mahdollisuus kirjoittaa inarinsaame ylioppilaskokeessa**, mikä on toiminut kannustimena opiskella inarinsaameksi ja nostanut kielen arvostusta.
- 4) Korkeakoulutasoista koulutusta** tarvitaan, jotta on opettajia, jotka voivat antaa opetusta inarinsaameksi. Korkeakuoulutasoinen koulutus lisää itsessään kielen statusta. Valtion rahoittama **5) Oulun yliopiston Giellegas-instituutti** on toteuttanut yhdessä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa inarinsaamenkielisen yliopisto-ohjelman. Yliopisto-ohjelman tavoite on kouluttaa asiantuntijoita inarinsaamen tarpeisiin, kuten opetuksen, median ja tutkimuksen palvelukseen.
- 6) Kielenhuolto.** Inarinsaamen ortografia on vakiinnutettu ja uudissanastoa luodaan, jotta mahdollisimman monesta yhteiskunnan osa-alueesta puhuttaessa voitaisiin käyttää inarinsaamea ja inarinsaamelaista terminologiaa. Inarinsaamen käyttö peruskoulussa ja opetuksessa ylipäättään ovat luoneet tarpeen **7) oppimateriaaleille**, mihin liittyy oppikirjojen tekeminen inarinsaameksi ja sanastojen ja kokonaisten sanastoryhmien luominen.
- 8) Inarinsaamen kielen yhdistys** on tehnyt merkittävää työtä mm. juuri kielipesätoiminnan alkuun panijana sekä inarinsaamenkielisen julkaisutoiminnan että kielen ortografian vakinnuttajana.
- 9) Saamelaiskäräjät** luo ja kehittää saamelaisia koskevaa lainsäädäntöä ja kulttuurielämää sekä julkaisutoimintaa. Saamelaiskäräjien toimintaan liittyy **10) kielilaki**, joka oikeuttaa saamaan inarinsaamenkielistä palvelua viranomaisissa ja takaa saamen kielille saman aseman kuin suomelle saamelaisalueilla. Kaikkien virallisten lomakkeiden on oltava myös eri saamen kielillä ja tulkkaukspalveluja on tarjottava.
- Kielilaki on vauhdittanut omalta osaltaan inarinsaamenkielistä **11) julkaisutoimintaa**. Sen seurauksena on nimetty useita tahoja, joiden tehtävänä on ollut kehittää inarinsaamea ja tuottaa sekä kulttuurista kirjallista kansanperintöä että myös kielilain vaatimia virastojen palveluja ja papereita. Saamelaiskäräjillä on esim. oma käännosastonsa, joka kääntää erilaisia materiaaleja, kuten oppikirjoja sekä virallisia papereita inarinsaameksi, ja näin varmistaa saamen kielilain toteutumista. Saamelaiskäräjien oppimateriaaliyksikkö on tukenut inarinsaamen kielisten oppikirjojen kääntämistä ja kustantanut inarinsaame-suomi-inarinsaame sanakirjan.
- Saamelaiskäräjät tukee **12) kieli- ja kulttuurisiidojen toimintaa**. Kulttuurisiidat ovat saamelaisyhteisön vapaa-ajan kohtaamispaikkoja, joiden tarkoitus on säilyttää yhteys omaan kieleen ja kulttuuriin sekä helpottaa ja tukea kaikkien yhteisön jäsenten kielen ylläpitämistä heidän jokapäiväisessä elämässään. Inarinsaamen kulttuurisiida esim. järjestää erilaisia tapahtumia yhteistyössä inarinsaamenkielisen ryhmäpäiväkodin kanssa.